

PRZEDMIOTOWE ZASADY
OCENIANIA Z MATEMATYKI
DLA KLAS IV – VIII

*Szkoła Podstawowa nr 1
im. Mikołaja Kopernika
w Siemianowicach Śląskich*

1. CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE

I. Sprawność rachunkowa

1. Wykonywanie nieskomplikowanych obliczeń w pamięci lub w działaniach trudniejszych pisemnie oraz wykorzystanie tych umiejętności w sytuacjach praktycznych.
2. Weryfikowanie i interpretowanie otrzymanych wyników oraz ocena sensowności rozwiązania.

II. Wykorzystanie i tworzenie informacji

1. Odczytywanie i interpretowanie danych przedstawionych w różnej formie oraz ich przetwarzanie.
2. Interpretowanie i tworzenie tekstów o charakterze matematycznym oraz graficzne przedstawianie danych.
3. Używanie języka matematycznego do opisu rozumowania i uzyskanych wyników.

III. Wykorzystanie i interpretowanie reprezentacji

1. Używanie prostych, dobrze znanych obiektów matematycznych, interpretowanie pojęć matematycznych i operowanie obiektami matematycznymi.
2. Dobieranie modelu matematycznego do prostej sytuacji oraz budowanie go w różnych kontekstach, także w kontekście praktycznym.

IV. Rozumowanie i argumentacja

1. Przeprowadzanie prostego rozumowania, podawanie argumentów uzasadniających poprawność rozumowania, rozróżnianie dowodu od przykładu.
2. Dostrzeganie regularności, podobieństw oraz analogii i formułowanie wniosków na ich podstawie.
3. Stosowanie strategii wynikającej z treści zadania, tworzenie strategii rozwiązania problemu, również w rozwiązaniach wieloetapowych oraz w takich, które wymagają umiejętności łączenia wiedzy z różnych działów matematyki.

2. CELE OCENIANIA UCZNIÓW

- przekazanie uczniowi informacji o tym co już robi dobrze, co i w jaki sposób musi poprawić oraz udzielenie mu wskazówek do dalszej pracy,
- motywowanie do postępów w nauce,
- udzielanie pomocy w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju,
- dostarczenie rodzicom informacji o trudnościach i postępach w nauce oraz o szczególnych osiągnięciach ucznia,
- przygotowanie do egzaminu - stosowanie oceniania kryterialnego.

3. OBSZARY OCENIANE NA LEKCJACH MATEMATYKI

- wiadomości i umiejętności,
- poprawność rachunkowa,
- rozwiązywanie zadań matematycznych,
- stosowanie wiedzy matematycznej w sytuacjach praktycznych, typowych i problemowych,
- posługiwanie się językiem matematycznym,
- przygotowanie do zajęć lekcyjnych,
- praca na lekcji - indywidualna oraz w grupie,
- aktywność w czasie lekcji, zaangażowanie i wysiłek ucznia,
- osiągnięcia w konkursach matematycznych

4. SPOSOBY I ZASADY OCENIANIA

1. Prace pisemne

Sprawdzian – jego celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu danego działu. Nauczyciel informuje uczniów o nim co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem

i podaje jego zakres programowy. Każdy sprawdzian poprzedza lekcja powtórzeniowa, podczas której nauczyciel zwraca uwagę na najważniejsze zagadnienia z danego działu. Po sprawdzeniu prac uczniów nauczyciel omawia zadania zawarte w sprawdzianie.

Kartkówka – jej celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z maksymalnie trzech ostatnich tematów lekcyjnych, pracy domowej lub innej krótkiej partii materiału. Nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania uczniów o jej terminie. Ich ilość jest nieograniczona. Sprawdzoną kartkówkę nauczyciel oddaje uczniowi.

Nauczyciel sprawdza prace pisemne w ciągu 14 dni od dnia ich napisania. Są one oceniane w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na ocenę według zasad zamieszczonych w Statucie Szkoły.

2. Odpowiedź ustna – obejmuje wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich tematów lekcyjnych. Oceniając odpowiedź ustną, nauczyciel bierze pod uwagę:

- zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem,
- zawartość merytoryczną wypowiedzi – poprawność przedstawionego rozwiązania,
- umiejętność poprawienia wskazanych błędów,
- poprawność rachunkową,
- znajomość i prawidłowe posługiwanie się pojęciami i symbolami matematycznymi,
- sposób formułowania wypowiedzi – język matematyczny.

3. „Plusy” (+). Uczniowie otrzymują „plusy”. Pięć „plusów” równa się ocenie bardzo dobrej, zaś dziesięć ocenie celującej. „Plus” uczeń może otrzymać za:

- zaangażowanie w trakcie lekcji poprzez udzielanie częstych i poprawnych odpowiedzi,
- stosowanie na lekcji wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych,
- aktywną pracę w grupie,
- dodatkowe zadanie wykonane na lekcji,
- pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązaniu problemu,
- inną aktywność określoną przez nauczyciela.

4. Szczególne osiągnięcia w konkursach przedmiotowych różnego szczebla są oceniane, a o wadze oceny decyduje zespół przedmiotowy. Laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim oraz laureat lub finalistą ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej otrzymuje najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną.

5. Inna aktywność – zasady oceniania są podawane na początku w czasie jej zadawania z uwzględnieniem rodzaju i specyfiki danej aktywności.

6. Uczeń powinien być przygotowany do każdej lekcji, posiadać zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń, podręcznik oraz niezbędne przybory. Zeszyty oraz zeszyty ćwiczeń powinny być podpisane oraz starannie i estetycznie prowadzone.

7. Uczeń może być nieprzygotowany do lekcji trzy razy w okresie. Nieprzygotowanie zgłasza na początku lekcji. Obejmuje ono nieopanowanie bieżącego materiału. Nie dotyczy sprawdzianów, zapowiedzianych kartkówek, lekcji powtórzeniowych.

8. Za ściąganie i rozmowy prowadzone przez uczniów (które są równoznaczne ze ściąganiem) podczas pracy pisemnej danemu uczniowi zabiera się pracę i wpisuje ocenę niedostateczną.

9. Wystawianie ocen śródrocznych i rocznych odbywa się z zachowaniem średniej ważonej z uzyskanych przez ucznia stopni według wag:

- **waga 3** – sprawdziany,

- **waga 2** – kartkówki, odpowiedzi ustne,

- **waga 1** – aktywność na lekcji, zadania dodatkowe, przygotowanie pomocy naukowych, prezentacji, inne formy prac ustalonych przez nauczyciela.

Nauczyciel wystawia ocenę analizując postępy ucznia, uwzględniając jego aktywność, samodzielność, zaangażowanie w proces dydaktyczny oraz sukcesy w konkursach.

Ocena ostateczna może różnić się od oceny przewidywanej nie więcej niż o jeden stopień.

10. Szczegółowe kryteria śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:

a) ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności pozwalające mu na samodzielne i twórcze rozwijanie własnych

uzdolnień,

- rozumie uogólnienia i związki między nauczonymi treściami, udziela wyjaśnień bez jakiegokolwiek ingerencji i pomocy nauczyciela,

- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych,

- proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje zadania dodatkowe o podwyższonym stopniu trudności,

- osiąga sukcesy w konkursach matematycznych szkolnych lub pozaszkolnych,

- z prac pisemnych, odpowiedzi otrzymał w zdecydowanej większości oceny celujące i bardzo dobre,

- z dużym zaangażowaniem uczestniczy w zajęciach lekcyjnych;

b) ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada gruntowną wiedzę i umiejętności w zakresie zrealizowanego materiału programowego,
- właściwie rozumie uogólnienia i związki między treściami programowymi, sprawnie posługuje się obowiązującą terminologią,
- wykorzystuje wiedzę w praktyce oraz stosuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach nietypowych, rozwiązuje problemy w twórczy sposób,
- stosuje poprawne zapisy matematyczne, biegle liczy i nie popełnia błędów rachunkowych,
- systematycznie przygotowuje się do lekcji, rozwiązuje zadania dodatkowe,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach matematyki;

c) ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował większość materiału programowego,
- poprawnie rozumie uogólnienia i związki między treściami programowymi,
- stosuje wiedzę w typowych sytuacjach teoretycznych i praktycznych samodzielnie, a w sytuacjach nietypowych z pomocą nauczyciela,
- zna podstawowe pojęcia matematyczne, na ogół formułuje zrozumiałe wypowiedzi i zapisuje poprawne rozwiązania zadań,
- ma dobrą sprawność rachunkową, popełnia nieliczne błędy,
- jest przygotowany do lekcji,
- stara się aktywnie uczestniczyć w zajęciach;

d) ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- na poziomie podstawowym opanował treści materiału programowego,
- stosuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach typowych (teoretycznych i praktycznych) z pomocą nauczyciela,
- rozwiązuje zadania o typowym stopniu trudności, może popełniać błędy rzeczowe i rachunkowe,
- nie zawsze przygotowuje się do lekcji, ale czyni starania, by uzupełnić powstałe zaległości;

e) ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma trudności w opanowaniu materiału programowego, ale nie wykluczają one możliwości zdobywania podstawowych wiadomości i umiejętności w dalszym toku nauki,
- posiada podstawowe umiejętności praktyczne,
- rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności z pomocą nauczyciela,
- liczy powoli, często na konkretach, popełnia wiele błędów w rachunkowych,
- ma duże kłopoty z przekazaniem zdobytej wiedzy;

f) ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie posiada wiadomości i umiejętności umożliwiających zdobywanie wiedzy w dalszym toku nauki,
- nawet z pomocą nauczyciela nie rozwiązuje najprostszych zadań,
- nie wykazuje chęci, by samodzielnie lub wykorzystując pomoc szkoły uzupełnić powstałe zaległości,
- posiada niewielką sprawność rachunkową, nawet licząc na konkretach,

- świadomie opuszcza sprawdziany i kartkówki oraz terminy ich poprawy,
- notuje wybiórczo, na lekcjach pozostaje bierny.

11. Sposoby poprawy ocen bieżących oraz śródrocznych i rocznych

1. Uczeń może poprawić bieżące oceny od niedostatecznej do dobrej. Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika obok pierwszej oceny z taką samą wagą; do oceny śródrocznej i rocznej wliczana jest tylko ocena z poprawy. Do poprawy oceny uczeń przystępuje tylko jeden raz w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
2. Uczeń pracuje na ocenę śródroczną i roczną przez cały okres (rok). Nie ma możliwości poprawiania („zdawania”) na ocenę wyższą przed końcem okresu czy roku.

12. Nadrabianie braków wynikających z przyczyn losowych

1. Jeżeli uczeń przez dłuższy czas nie uczęszcza do szkoły z przyczyn losowych, jest zobowiązany do nadrobienia we własnym zakresie braków wynikających z absencji. W tym celu, po powrocie do szkoły, kontaktuje się z nauczycielem przedmiotu, który dokładnie określa, w jaki sposób i w jakim terminie uczeń powinien nadrobić zaległości. Obowiązuje tylko jeden, wyznaczony w uzgodnieniu z uczniem, termin nadrobienia zaległości.
2. W przypadku nieprzystąpienia do pisemnego sprawdzianu lub kartkówki z powodu nieobecności w szkole, uczeń ma obowiązek przystąpienia do analogicznego sprawdzianu lub kartkówki z tej samej partii materiału lub zaliczenia jej w inny sposób na zasadach określonych przez nauczyciela. W przypadku nieobecności dłuższej niż tydzień w ciągu dwóch tygodni w terminie indywidualnie ustalonym z nauczycielem. W przypadku nieobecności trwającej tydzień w następnym tygodniu nauki. W przypadku jednodniowej nieobecności na najbliższej lekcji, na której uczeń będzie obecny.
3. Uczeń, który nie stawia się na poprawę/uzupełnienie brakującej oceny w wyznaczonym terminie, otrzymuje od nauczyciela tę pracę na następnej lekcji matematyki przypadającej po ustalonym wcześniej terminie.

5. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O OSIĄGNIĘCIACH I POSTĘPACH W NAUCE

1. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców. Nauczyciel na bieżąco odnotowuje otrzymane przez uczniów stopnie w dzienniku elektronicznym.
2. Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę oraz przekazuje uczniowi informację zwrotną o tym, co zrobił dobrze, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia, a także wskazuje mu, jak powinien się dalej uczyć.
3. Sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia przekazuje się uczniowi do wglądu, w czasie zajęć, które mają na celu ich ogólne omówienie. Uczniowi w tym czasie nieobecnemu nauczyciel udostępnia jego pracę pisemną w czasie najbliższych zajęć, na których będzie on obecny i krótko ją omawia. Podpisane przez rodziców sprawdziany, zwracane są przez uczniów na następnej lekcji.
4. Na prośbę rodzica po wcześniejszym umówieniu się na spotkanie nauczyciel omawia sprawdzoną i ocenioną pisemną pracę ucznia. Prace przechowywane są do 31 sierpnia danego roku szkolnego.

6. DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH Z MATEMATYKI DLA UCZNIÓW

Z ZALECENIAMI PORADNI PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNEJ LUB INNYCH PORADNI SPECJALISTYCZNYCH

1. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów na podstawie zaleceń zawartych w opiniach publicznych poradni psychologiczno – pedagogicznych lub innych publicznych poradni specjalistycznych.
2. W stosunku do uczniów o stwierdzonych w opinii specyficznych trudnościach w uczeniu się zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.
3. Uczniowie ci jednak powinni opanować konieczne wiadomości i umiejętności, żeby móc kontynuować naukę w klasie programowo wyższej lub musi być zauważony postęp w wiadomościach i umiejętnościach ucznia. W przypadku tych uczniów przy ustalaniu oceny nauczyciel może brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków lekcyjnych.

Dysleksja

Podczas wykonywania operacji wymagających wielokrotnych przekształceń, nauczyciel umożliwi dziecku ustne skomentowanie wykonywanych działań. W ocenie pracy ucznia wskazane jest uwzględnienie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego. W przypadku prac pisemnych nauczyciel zwraca uwagę na graficzne rozplanowanie sprawdzianów – pod treścią zadania powinno być wolne miejsce na rozwiązanie. Pozwoli to uniknąć niepotrzebnych pomyłek przy przepisywaniu zadań na inną stronę np. gubienia, mylenia znaków, cyfr, symboli, tak charakterystycznych dla dzieci z dysleksją.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- rozłożenie w czasie nauki tabliczki mnożenia, częste przypominanie i utrwalanie,
- w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzanie, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielanie dodatkowych wskazówek,
- uwzględnianie trudności związanych z myleniem znaków działań, przestawianiem cyfr, zapisywaniem itp. trakcie odpowiedzi ustnych i prac pisemnych, tzn. ocenianie toku rozumowania nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny,
- dłuższe utrwalanie, podział na mniejsze części materiału sprawiającego trudność,
- w pracach pisemnych, jeśli wynik zadania jest prawidłowy a strategia dojścia do niego niezbyt jasna nauczyciel konsultuje rozwiązanie z uczniem.

We wszystkich sprawach nie ujętych w PZO stosuje się zapisy zamieszczone w Statucie Szkoły.